

[Haunstrup Clemmensen.]

lande, og vi ønsker selvfølgelig at tilskynde hertil så stærkt, som det overhovedet er os muligt.

Der kan også være grund til at understrege, at den kulturelle situation ved en dansk tilslutning til fællesmarkedet har præget dele af debatten. Efter min opfattelse kan der måske nok herske en uønsket stor bekymring, i hvert fald i visse kredse, på dette felt. Jeg erindrer om, at der allerede i dag lykkeligtvis ikke blot i Europa, men vel verden over, i hvert fald i den frie del af verden, er et kulturelt fællesmarked, hvis jeg må have lov at benytte dette udtryk. Der er heldigvis mulighed for, at den kulturelle debat, kulturelle synspunkter, kulturelle forhandlinger kan bevæge sig frit hen over landegrænserne i demokratiske lande. Vi ved fra vort eget lands kulturelle udvikling, hvordan udenlandsk kultur i stor udstrækning har præget dansk kultur. Det vil efter min mening være overordentlig snæversynet at fremhæve dansk kultur som noget i en glasbolle opvokset uden påvirkning udenlandsfra, og sådan mener vi da også det fremover bør være.

Vi erkender, at der kan komme problemer ved en dansk tilslutning til fællesmarkedet, hvis der er nogen, der bliver så betaget af det nye fællesskab, at de glemmer det udgangspunkt, vi selv repræsenterer og selv står for. Lige siden gamle fader Holberg skildrede Jean de France og frem til denne dag, har der været danske, der har været så duperet af det udenlandske, at de glemte, hvad de selv stod for. Den type mennesker bliver vi nok heller ikke forskånet for, når Danmark tilsluttes et udvidet fællesmarked, men vi kender jo allerede disse medborgere i dag.

Jeg tror, der kan være god grund til også under fællesmarkedsdebatter at fremhæve, at dansk kultur, dansk folkeliv og det bedste i dansk tradition har bevaret sin styrke, har bevaret sin mulighed for at hævde sig også i mødet med andre landes kulturer, og at vi derfor ikke skal være så præget af et dansk mindreværdskompleks og undskyldning for, at vi er danske, at vi her skal frygte, at der sker en katastrofal udvikling. Vi ser, hvordan vi allerede nu har dette kulturelle møde, eller hvad man vil kalde det,

f. eks. over fjernsynsnettet. Det er muligt, at vi ikke her er tilstrækkelig effektive, at der ikke er tilstrækkelige muligheder. Man kender det konservative folkepartis synspunkter i ønsket om to kanaler, så snart mulighed byder sig. Men vi lægger afgørende vægt på, at der netop er ført beviser for, at dansk kultur kan hævde sig i mødet med andre landes kulturer. Vi er overbevist om, at der ikke på dette område er nogen afgrundsdyb risiko for det, det også for os er noget væsentligt og værdifuldt at bygge vores tilværelse på.

Jeg vil gerne slutte dette indlæg, som jeg begyndte, med at fremhæve, at det konservative folkeparti lægger afgørende vægt på, at denne debat understreger, at der fortsat er bred enighed om den danske markedspolitiske målsætning, om Danmarks tilslutning til et udvidet fællesmarked sammen med Storbritannien, sammen med de flest mulige af de øvrige nordiske lande. Det er på det grundlag, der fortsat skal forhandles i Bruxelles.

Per Møller: Jeg vil indledningsvis gerne takke markedsministeren for redegørelsen her i dag. Folketinget har jo haft et utal af markedspolitiske debatter i den halve snes år, hvor spørgsmålet om dansk tilslutning til et europæisk samarbejde har haft aktualitet. Debatten i dag har imidlertid sin særlige betydning, fordi vi aldrig før har haft et så velunderbygget realistisk grundlag for at tro på en snarlig positiv løsning. Der har nok været øjeblikke, hvor vore forhåbninger var lige så levende og stærke, som de er nu, men ved de lejligheder var den politiske problemstilling i Europa ikke tilstrækkelig kortlagt, og det viste sig, at der var undersøiske skær, som var tilstrækkelig store til at afbryde sejladsen frem mod en bred og harmonisk løsning af det europæiske samarbejdsproblem. Men to skibbrud har givet os indblik i de forudsætninger, der skal være til stede, for at vi kan nå frem til målet. Skuffelserne og tilbageslagene har givet os den viden og de erfaringer, som sætter os i stand til at undgå illusioner og i stedet bygge vor bedømmelse på et realistisk grundlag. Der eksisterer i dag selvfølgelig ikke 100 pct.s sikkerhed for, at Danmark i denne omgang bliver medlem af De europæ-